

PANDEMIN

– OM BARNNS MÅENDE & UTSÄTTHET

Socialchefsdagarna 25 November 2021
Magnus Jägerskog

GUNELL LINDE, BRIS GRUNDARE

VARFÖR FINNS BRIS?

1971 blev en treårig flicka ihjälslagen av sin styvpappa i Stockholm. Flickans död gjorde många upprörda, däribland barnboksförfattaren Gunnell Linde och journalisten Berit Hedeby.

Gunnell och Berit nöjde sig inte med att vänta på att politiker skulle agera. Istället arrangerade de en utställning med bilder på barn som utsatts för vuxnas våld, vilket blev startskottet för Bris.

Efter åtta års intensivt lobbyarbete blev Sverige det **första landet i världen med en lag mot barnaga.**

MILSTOLPAR UNDER BRIS FÖRSTA 50 ÅR

- 1971 Bris startar som en aktionsgrupp för att stoppa våld mot barn.
- 1979 Förbudet mot barnaga införs.
- 1980 Barnens hjälptelefon öppnar.
- 1989 Barnkonventionen börjar gälla 20 november.
- 1993 Barnombudsmannen bildas i Sverige, den första på posten blir Bris kanslichef.
- 2001 Bris-mejlen öppnar. Sex år senare startar Bris-chatten.
- 2003 Bris är med och startar det internationella nätverket Child Helpline International.
- 2013 Bris stöd bemannas med utbildade kuratorer och öppettiderna utökas.
- 2016 *Bris nätverk* startar – mötesplatsen för barnets rättigheter.
- 2020 Efter drygt 30 års kamp blir barnkonventionen svensk lag.
- 2021 Bris börjar äntligen att hålla öppet dygnet runt.

VAD GÖR BRIS IDAG?

VI STÖDJER BARN, MOBILISERAR SAMHÄLLET OCH GÖR BARNES RÖSTER HÖRDA – VARJE DAG.

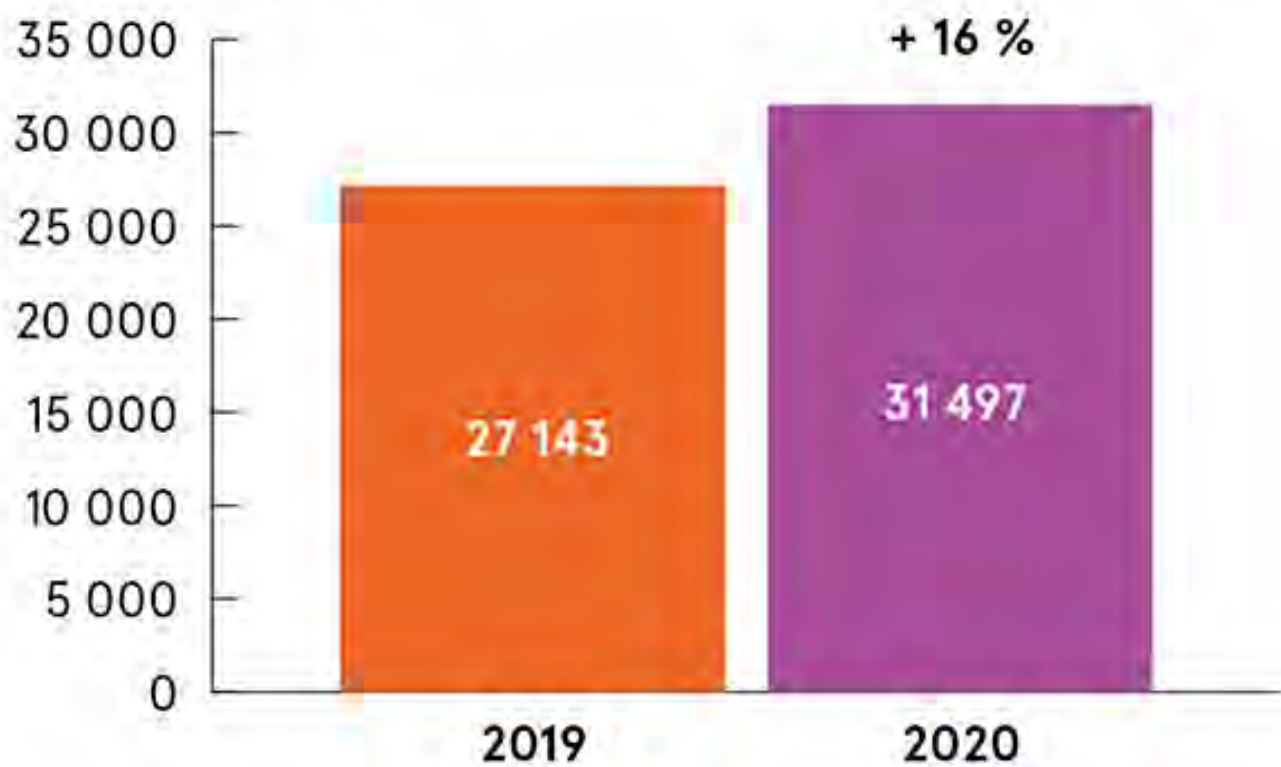
- Sveriges **ledande barnrättsorganisation**
- Ideella och politiskt obundna, **finansernas genom insamling**
- Bedriver **Sveriges nationella stödlinje 11611** för barn och unga och erbjuder olika typer av **gruppstöd**
- Ger **stöd till vuxna i frågor om barn** via *Bris vuxentelefon*
- **Samlar vuxna som arbetar med barn** för kunskapsutbyte i *Bris nätverk*
- Driver opinion och påverkar beslutsfattare
- Fungerar som **remissinstans för lagförslag** som påverkar barn
- **Utbildar och föreläser** om barns livssituation, barnets rättigheter och att ge stöd
- 2021 öppnar **Brismottagningar** där barn särskilt utsatta situationer kan få nära stöd

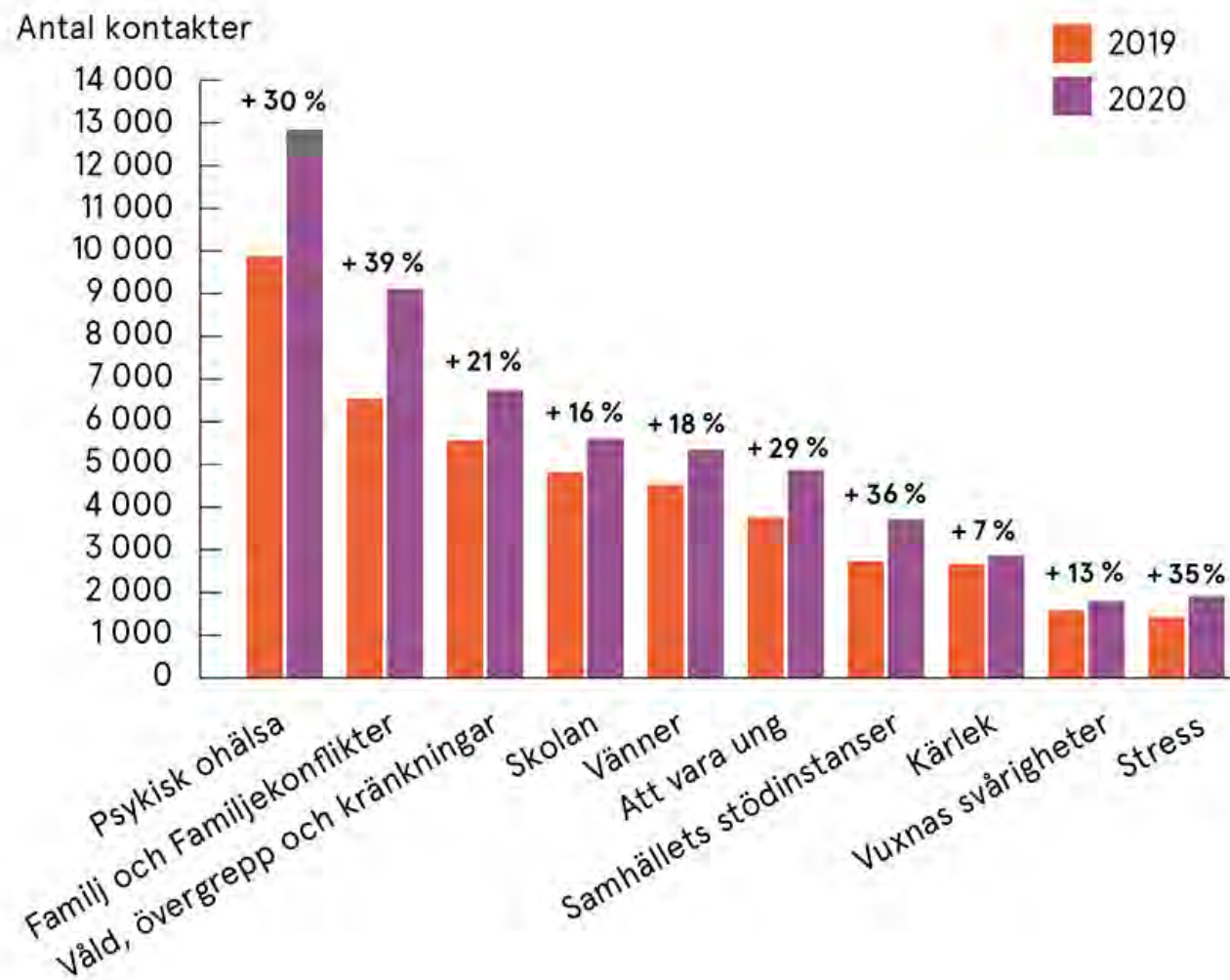
**"PAPPA BRUKAR SLÅ MAMMA MEN
NU NÄR VI ÄR HEMMA HELA TIDEN
SÅ SLÅR PAPPA HELA TIDEN."**

→ Samtalsutveckling 2019–2020

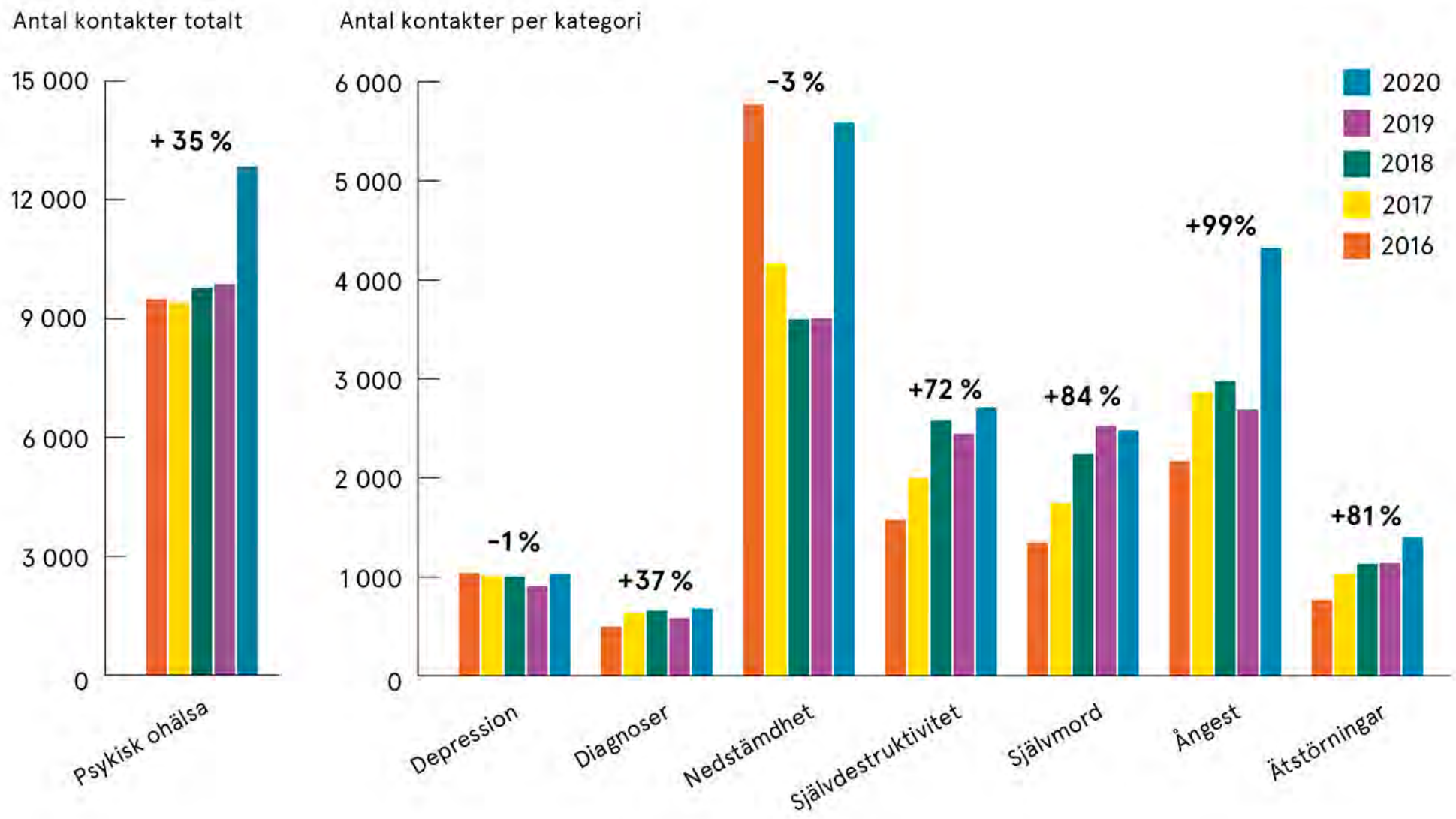
Antal barnkontakter

→ De 10 vanligaste kontaktområden barn sökt stöd för 2019–2020

→ Förändringar i barns samtal om psykisk ohälsa 2016–2020

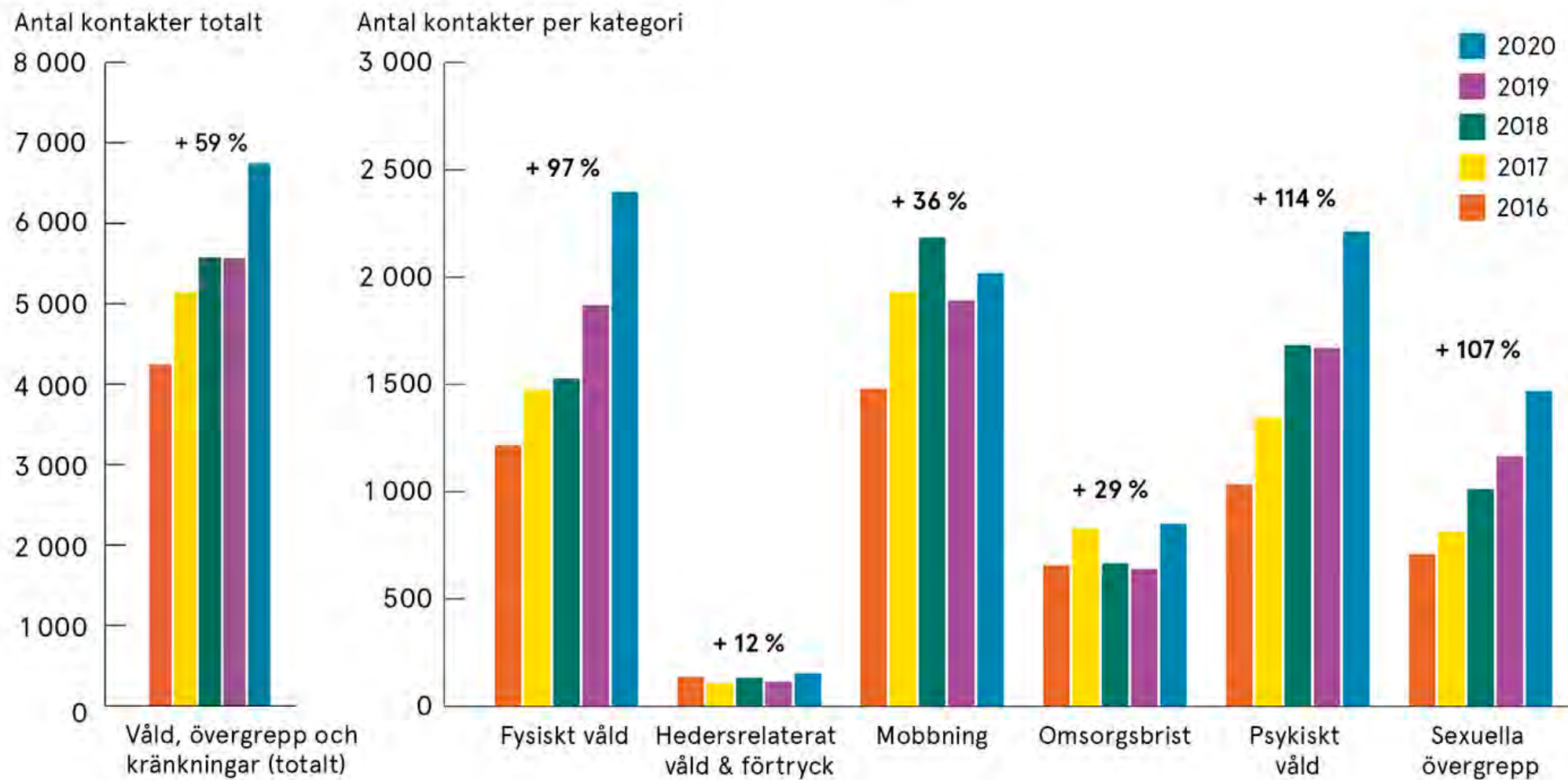

**”SKOLAN ÄR JU ROLIG FÖR ATT MAN FÅR
TRÄFFA SINA KOMPISAR OCH NU ÄR DET
ROLIGA BORTA OCH BARA DET STRESSANDE
OCH JOBBIGA KVAR.”**

**"MIN MAMMA ÄR RÄDD FÖR ATT HON SKA FÅ
CORONA. HON VILL INTE ATT JAG SKA LÄMNA
LÄGENHETEN ALLS. NÄR JAG INTE LYSSNADE
PÅ HENNE SLOG HON MIG OCH DROG MIG I
HÅRET."**

**”JAG OCH MINA KOMPISAR ÄR
OROLIGA ATT EN ANNAN KOMPIS BLIR
SLAGEN HEMMA. NU UNDER CORONA
FÅR HON INTE ENS LÄMNA SITT RUM.
FÖRUT FICK HON TRÄFFA OSS
IBLAND. EN GÅNG BERÄTTADE HON
ATT HON BLIVIT SLAGEN I ANSIKTET
AV SIN MAMMA.”**

→ Förändringar i barns samtal om våld, övergrepp och kränkningar 2016–2020

CORONAKOMMISSIONEN

BARN PANDEMIN PÅVERKAT KOMMUNENS BARNRÄTTSGÄRNING?

10,5 % Kommunens
beslutsfattare har lyssnat på
barns åsikter om pandemins
konsekvenser för dem

17,1 % Kommunens
ordinarie barnrättsarbete har
prioriterats

15,5 % Kommunens
ordinarie barnrättsarbete har
nedprioriterats

18,8 % Kommunens arbete
har innefattat en eller flera
barnkonsekvensanalyser

20,4 % Nej

28,7% Vet ej

VIKTEN AV INFORMATION TILL BARN

ÖVERGRIPANDE SLUTSATSER

BRIS REKOMMENDERAR

- **ATT STAT, REGIONER OCH KOMMUNER TAR HÖJD FÖR ETT ÖKAD VÅRD- OCH STÖDBEHOV**
Barn och unga vars mående har försämrats under året kan komma behöva ökad vård och stöd. Bris rekommenderar tillsättande av resurser för en sådan utveckling.
- **ATT HUVUDMÄN SÄKERSTÄLLER SKOLORS BEREDSKAPSFÖRMÅGA VID KRISER**
Skolans verksamhet måste bland annat garantera varje barns tillgång till en god undervisning, en närvarande elevhälsa, lunchmat och digital teknik.
- **ATT KOMMUNER I STÖRRE UTSTRÄCKNING ERBJUDER FÖREBYGGANDE OCH TILLGÄNGLIGT FÖRÄLDRASKAPSTÖD**
För att ge föräldrar goda förutsättningar att kunna hantera oro och konflikter som uppstår i familjen.
- **ATT TILLGÅNGEN TILL NÄRA SAMTALSSTÖD FÖR BARN ÖKAS, I HELA LANDET**
Vardagligt samtalsstöd är en mycket viktig insats för att rusta barns förmåga att förstå och hantera utmaningar i livet.

- **ATT BARN I UTSÄTTA SITUATIONER GES ÖKADE MÖJLIGHETER ATT PÅ EGEN HAND SÖKA STÖD**

Det är av stor vikt för barn som växer upp med föräldrar med psykisk ohälsa, missbruksproblematik eller våld i hemmet. Inklusiv tillgång till insatser som inte förutsätter vårdnadshavares medgivande.

- **ATT MYNDIGHETER SPRIDER AKTUELL OCH RELEVANT BARNANPASSAD INFORMATION**

Såväl under pågående som framtida samhällskriser behöver barn få anpassad information om det som påverkar barn.

- **ATT FOLKHÄLSOMYNDIGHETEN GES I UPPDRAG ATT FÖLJA UPP BARNNS PSYKISKA HÄLSA**

För att inhämta nödvändig kunskap i arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa, såväl under framtida pandemier som under mer normala samhällstillstånd.

- **ATT EN UTREDNING KRING BARNNS UTSÄTTHET GENOMFÖRS**

En utredning med syfte att kartlägga hur pandemin och följande samhällsåtgärder har påverkat barnns utsatthet, med särskilt fokus på våld. Genom att dra lärdomar kan det våldspreventiva arbetet stärkas framåt.

Tack!